

Allerheiligen, Allerzielen in Sint Franciscus

Allerheiligen, Allerzielen, is terugdenken aan mensen die bij ons waren, maar niet meer onder ons zijn.

Het is terugdenken aan dierbaren, die in ons hart en in onze liefde blijven voortleven over de muur van het sterven heen.

Allerheiligen, Allerzielen, is even de pijn weer voelen van het afscheid, maar blijven geloven in het eeuwig leven.

Het is weer beseffen dat wij op aarde slechts op weg zijn naar het beloofde land, waar velen reeds zijn aangekomen.

Allerheiligen, Allerzielen, is bidden voor hen die ons zijn voorafgegaan en bidden voor onszelf:

Heer, God, Uw wil geschiede.

Van harte welkom.

Vandaag vieren we dankbaar het feest van alle heiligen, die van vroeger en die van nu, allemaal mensen, gekend tot ongekend, die zich tijdens hun leven lieten, laten of zullen inspireren door Jezus' boodschap.

Van kleinsaf aan gingen we op weg. We leerden kruipen, We ontmoeten anderen die mee kleur gaven en nog geven aan ons leven.

Net zoals de bladeren van de bomen. Sommigen zijn groen en fris, anderen hebben reeds kleuren om

uiteindelijk af te vallen en stil neer te liggen onder het ritselen van de boom.

Zo is het leven.

Voor het altaar hebben we hen neergelegd die we zo missen in ons leven.

Graag brengen we bij hen licht aan: teken van hoop en ons gelovig vermoeden

dat onze lieve doden verblijven in het Vriendelijke Licht, omdat we geloven dat licht en leven krachtiger is dan dood.

Eerste lezing:

Er was eens een boom, een onbekende boom, ergens langs de waterkant, en niemand weet nog door wie geplant. Hij leefde daar breeduit met veel takken, hij droeg de forse stem van de wind

of de doodse stilte van de avondlucht. 's Winters was het leven kaal en koud en hield hij de hoop geklemd in jonge twijgen, die hingen te wachten op een nieuwe lente. "Ga je gang", knipoogde de voorjaarszon, en dan herleefde zijn oude groene uitbundigheid. Zijn takken liepen weer uit en schoten vol bloesems, een lust voor het oog, en als de zomer kwam, wierp hij schaduw in het rond, gratis, voor iedereen. Soms was hij een paraplu tegen stromende regen.

Zo leefde die boom met al zijn takken, jaar in, jaar uit. Maar op zekere dag kwam er een man met een

bijl. De takken hielden van schrik op met ruisen. De mooiste tak werd afgehakt, onherroepelijk. Het was nu een dode tak, voorgoed van het leven weggesneden. Weldra zou hij vergeten zijn door andere takken. Drie dagen later kwam de man terug en de boom werd windstil van angst. Wie treft het bittere lot vandaag?

De man ging aan de voet van de boom zitten en blies op de afgehakte tak, waarvan hij een blokfluit had gemaakt. Hij speelde een prachtige melodie en de boom verstond de klank: "Horen jullie mij, zong de tak, ik leef anders maar meer dan ooit. Ik leef.

Voorbeden

Heer we komen vandaag naar U met onze vele vele vragen en gedachten. Hoor ze en neem ze van ons aan. Voor heiligen in ons midden bidden wij: mensen die glimlachen, mensen die luisteren, mensen die troosten, mensen die een opbeurend woord spreken. Dat zij bevestigd en bemoedigd worden in de stappen die ze zetten. Laten wij zingend bidden...

Daar waar liefde is en vrede, daar waar liefde is, daar is God bij ons.

Voor heiligen in ons midden bidden wij: mensen die in alle eenvoud barmhartig zijn, die altijd bereid zijn tot vergeving, mensen die anderen weer op weg helpen. Dat zij bevestigd en bemoedigd worden in de stappen die ze zetten.

Voor heiligen in ons midden bidden wij: mensen die zieken genezen, mensen die zieken verzorgen, mensen die vreemdelingen onderdak geven, mensen die hun stem verheffen tegen het onrecht dat anderen wordt aangedaan. Dat zij bevestigd en bemoedigd worden in de stappen die ze zetten.

Op dit feest van Allerheiligen bidden wij ook voor onszelf: wij, die maar al te goed weten dat we er nog lang niet zijn. Heer, toon ons de juiste weg.

Heer hoor hier deze gebeden en de vele die we hier niet hebben uitgesproken. Neem ze op in uw liefde. Amen.

Tafelgebed

Vandaag denken we daarbij heel speciaal aan allen die wij persoonlijk kennen en bijzonder hen die pas recent van ons zijn heengegaan en leven in Zijn liefde. Dan zullen wij in stilte denken aan de mensen die gestorven zijn en vandaag noemen wij speciaal:

EH. Jacobus Rosier... EH. Petrus Coen... EH. Mauritz Andries... EH. Modest Goossens

Mevrouw Simonne Morissens... EH Marcel Doms... De heer Lucien Robberechts... Mevrouw Louise Leonard... Mevrouw Gilberte Arnalsteen... Mevrouw Clara Debeer

We denken ook aan de vele Parochianen of leden van onze verenigingen waarvan ons het overlijden gemeld werd maar die elders begraven werden:

Zuster Maria Sterckx, Claris... De Heer Arnold Vanhoucke... EH Toon Bulckens

En we denken aan de vele familieleden en vrienden die we ieder zo missen

Tot op deze dag klinkt de opdracht om Hem te volgen, die zijn leven gegeven heeft voor velen. Tot in de dood is Hij trouw, tot leven is Hij opgewekt. Tot ons zegt hij nu: 'Deel in mijn Aanwezigheid'. Amen

Communielied:

Blijf mij nabij, wanneer het avond is, wanneer het licht vergaat in duisternis.

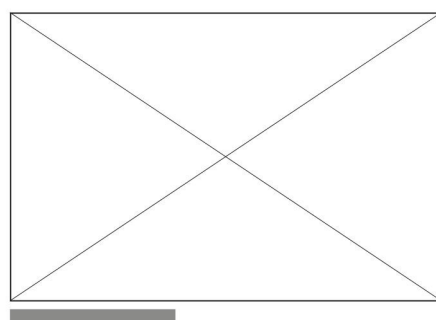
Wanneer geen mens mijn hulpe-loosheid ziet, bid ik tot U, o Heer, verlaat mij niet

Rouwen is een proces van vallen, opstaan en weer verdergaan. Want ...

Je kan tranen wenen omdat zij er niet meer is of je kan glimlachen omdat zij geleefd heeft. Je kan je ogen sluiten en bidden dat hij thuiskomt of je kan je ogen openen en kijken naar al wat hij achterliet. Je kan leeg zijn omdat je haar niet kan zien of je kan vol zijn van liefde die jullie hebben gedeeld. Je kan je rug toekeren naar morgen en in gisteren leven of je kan gelukkig zijn voor morgen omdat gisteren er was. Je kan aan hem denken, alleen dat hij er niet meer is of je kan zijn nagedachtenis koesteren en hem voor eeuwig laten leven. Je kan wenen en je geest sluiten, leeg zijn en je rug naar alles toedraaien of je kan doen wat zij wou, je ogen openen, liefhebben en verder gaan.

Reik mij uw hand en spreek Uw reddend woord, wijs mij de weg en leid mij veilig voort.

Blijf mij nabij, in vreugde en verdriet. Ik heb U lief, O Heer, verlaat mij niet.

Colofon

DIENST PAROCHIEBLADEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren. **KERK & leven** is een uitgave van Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Herman Cosijns

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS
Herman Van Overbeke
Kasteelstraat 58,
3330 Korbeek-Lo
tel. 016 250593 gsm 0474 893766
hv.overbeke@telenet.be

EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters,
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Volhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op **0492 319215**

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 20 november
Christus Koning
10 u. Eucharistieviering
Intentie voor de klasgenoten van de middelbare school.
Voorganger: Leo De Weerdt SJ
Assistent: Lieven Dries
Lector: Ronny Van de Gaer
Concertband Leuven luistert de viering op

Zondag 20 november heten we een nieuwe voorganger van harte welkom in onze gemeenschap. Voortaan zal pater Leo De Weerdt SJ bij ons eenmaal per maand komen meevieren. Iedereen van harte uitgenodigd om hem welkom te heten voor zijn eerste viering.

Zondag 27 november
1e zondag van de advent
OKRA Viering
10 u. Eucharistieviering

Intentie Jacobus Rosier +25/11/52
Voorganger: Rony Timmermans
Assistent: Lieven Dries
Lector: Cécile Van Hoecke
Zang: Maria Van Eepoel
Orgel: Anna Rusakova

DON BOSCO

De werkgroep liturgie bezorgt de teksten van de vieringen, ook als die wegvallen, aan de parochianen. Op de website www.ademtocht.be zijn de teksten ook terug te vinden.

Volgende vieringen:
Zondag 27 november – Begin van de Advent
Zondag 11 december
Zaterdag 17 december – Vredeslicht met Pastorale Zone

SINT-ANTONIUS

Viering elke zondag om 11 uur

Sluit jij weer bij ons aan?

PAROCHIEBLAD KERK&LEVEN – HERABONNERING

De Drukkerij Halewijn stuurde reeds aan alle geabonneerden van het parochieblad Kerk&leven een abonneringsbrief met naam en adresgegevens en overschrijvingsnummer. Schrijf dan wel zeker **onmiddellijk in** om geen enkel nummer van het Parochieblad te missen. Je kan her-abonneren of inschrijven door 50 euro te storten op rekening: **BE65 7360 4731 0196** van **PZK – PAROCHIEBLAD FRAANT-DBO-ZR** **Amerikalaan 29 – 3000 Leuven**

Nieuwe abonnees
Eventuele nieuwe abonnees moeten nog steeds worden megedeeld

aan **Philippe Nachtergaele**, P. Nollekensstraat 145 – 3010 Kessel-Lo (g-mail: klas4330@gmail.com)
Philippe Nachtergaele stelt de algemene lijst van de 3 parochies op om naar de drukkerij door te sturen. Als de overschrijvingen tijdig binnen komen kan hij rustig afwerken. Veel dank dus als je daarmee rekening houdt!

DIEREN OP HUISBEZOEK

Een kleine kier volstaat voor muizen om zich door te wringen en van jouw huis hun thuis te maken. **Zamarra Kok** (huishoudexpert) speurt naar de oorzaak en weet hoe je de diertjes buiten houdt.

*Om de muizen te bestrijden, moet u eerst weten waar ze uw huis binnen komen. Volg als een detective het spoor van de keutels, tot het stopt. Zoek daar naar gaten in de muur, kieren en openingen. U kunt zien of een muis al vaker door het gat is geklommen, als er vette randen (buiksmeer) omheen zitten.

*Kieren en gaten kunt u afdichten met een stalen sponsje of met

een muizenweringspasta (tuincentrum). Plaats een tochtstrip of borstel onder de deuren die niet goed aansluiten. Zet muizenroosters voor ventilatieopeningen en open stootvoegen.

*De muizen kunt u vangen met muizenvallen. Zet deze op verschillende plekken in huis neer, overal waar ze hebben gelopen of waar urine of keutels liggen. Lok ze met iets lekkers, zoals chocolade, pindakaas of havermout.

*Zet de vallen goed vast en voorkom dat kinderen er bij kunnen. Draag handschoenen als u de val aanraakt en ook als u ontlasting opruimt.

*Zet de gevangen muis wel minstens honderd meter van huis weer uit. Muizen houden er niet van om het territorium van een soortgenoot te doorkruisen.

Uit Krant Het Nieuwsblad van 10-11 september 2022

MEDITATIE IN DE CHRISTELIJKE TRADITIE

Een van de eerste dingen die we bij meditatie moeten leren is de lichamelijke onbeweeglijkheid.

De grondregel van ons neer zitten is dat we roerloos blijven zitten. We zitten stil, niet om ons van het lichaam af te maken, maar om lichaam en geest in harmonie te brengen, tot eenheid gebracht in onze meditatie.

Pype Jose – Christelijke Meditatie België – 6/10/2022

Hoewel je meditatie zeer goed alleen

kunt beoefenen, doet het toch ook deugd om het in groep te beleven. Onze samenkomsten gaan door **in het Don Bosco centrum**. Afhankelijk van de beschikbaarheid zal de bijeenkomst doorgaan in de grote zaal of in Ademtocht.

Data 2022 meditatiegroep:
Maandagen van 20u tot 20.30u - Vrijdagen van 10u tot 10.30u

November: Maandag 21 en vrijdag 25 november 2022

December: Maandagen 5 en 19 en vrijdagen 9 en 23 december 2022

Katrien Rombouts
GSM: 0498 84 10 43
katrien.rombouts@hotmail.com

EEN OGENBLIK

Gedachten voor de vier seizoenen
Dit boekje vat in lichte, toegankelijke teksten het leven samen in een ogenblik. In korte overwegingen evocert **Bénédicte Lemmelijn** de breedte en de diepte van het bestaan zoals het zich soms plots aandient. Ze overdenkt een realiteit die onverwacht het blikveld binnenvalt en gedachten in beweging zet en die mijmering in mildheid, in ontroering, in verdriet en in vreugde kleurt. Ze neemt je me doorheen de seizoenen van het jaar, doorheen het lief en leed van elke dag, met zijn groei en teloorgang.

Bénédicte Lemmelijn is gewoon hoogleraar Bijbelwetenschap (Oude Testament) en decaan van de faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven. Ze is lid van de Pauselijke Bijbelcommissie. Ze is gehuwd met Hans Ausloos en moeder van drie jongvolwassen kinderen. Dit boekje bundelt een selectie van de teksten die ze schreef voor Tertio en Bassie

tussen 2015 en 2022.

Uitgeverij Halewijn
Uitvoering: Paperback, 136 pagina's, 21 x 15 cm
ISBN: 9789085286769
Artikelcode: 951

LEUVEN: ASTRONAUTEN OP BEZOEK

Astronauten op bezoek

Leerlingen en studenten krijgen bezoek van voormalige astronauten

Leuven: De leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar van basisschool Boven-Lo en studenten van de UCLL hebben op vrijdag 21 oktober 2022 bezoek gekregen van de voormalige astronauten **Frank De Winne** en **Anna Lee Fisher**.

Dat gebeurde in het kader van de Belgian Space week.

Tijdens de roboticsworkshop programmeerden de leerlingen hun eigen ruimterobots. Daarna gingen ze in gesprek met de twee astronauten. Het bezoek inspireerde de jongeren om uiteenlopende vragen te stellen over het leven van een astronaut en hoe het voelt om vanuit de ruimte naar de aarde te kijken. (HSB/IF)

Uit krant Het Nieuwsblad van 25 oktober 2022

Geboren worden - laat leven openbloeien - leren loslaten

Allerheiligen Allerzielenviering in Don Bosco 1 november 2022 (Jef Wauters)

Priester: Vandaag vieren we het hoogfeest van Allerheiligen, een dag waarop onze Don Bosco gemeenschap haar geliefde doden, de overleden parochianen van het voorbije jaar gedenkt. Welkom in naam van V Z G.

Gebedsleider:
1. Het is herfst. De bladeren vallen, worden humus, voedsel voor boom, struik en plant. Het is de tijd dat wij onze geliefden, die ons zijn voorgegaan, dankbaar gedenken. In liefde gingen zij, samen met ons, een leven lang. Niet meer in ons midden, blijven wij voorbij de dood met hen verbonden, blijven zij in ons leven aanwezig. Liefde sterker dan de dood.
2. Michael de Wit heeft dit in 2000 prachtig uitgetekend in de kortfilm

“Vader en dochter” die wij bij het einde van de viering kunnen zien. Later maakte hij er een prentenboek van. Geboren worden, laat leven openbloeien, leren loslaten. Lied: Het woord waarin ons richting werd gegeven

Priester: **Afscheid nemen** (Dietrich Bonhoeffer)
Afscheid nemen is met zachte vingers wat voorbij is dichtdoenen verpakken in goede gedachten der herinnering... Is verwijlen bij een brok leven stilstaan op de pieken van pijn en vreugde...

Afscheid nemen is met dankbare handen weemoedig meedragen wat waard is niet te vergeten... Is moeizaam de draden losmaken uit het spinrag der belevenissen loskomen achterlaten niet kunnen vergeten.

Vader en dochter - Michael Dudok de Wit - kortfilm

Vader en dochter fietsen samen door de polder. Boven aan de dijk stappen ze af. 'Dag kind,' zegt vader. 'Dag papa.' Vader roeit langzaam naar de horizon. Het meisje blijft wachten tot de zon ondergaat. Vader is niet teruggekomen. De zomer gaat voorbij, de winter gaat voorbij. En nog een zomer, wéér een winter... De jaren verstrijken, de bomen groeien. Vader is niet teruggekomen.

Gebedsleider:
Lezing uit het evangelie van Lucas Tegen allen zei hij: 'Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en mij volgen. Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen; maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden. Wat heeft een mens eraan als hij de hele wereld wint, maar zichzelf verliest of schaadt? Wie zich schaamt voor mij en mijn woorden, zal merken dat de Mensenzoon zich ook voor hem schaamt, wanneer hij komt in de stralende luister die hemzelf, de Vader en de heilige engelen omgeeft. Ik verzeker jullie dat sommigen die hier aanwezig zijn niet zullen sterven voor ze het koninkrijk van God hebben gezien.

Duiding
1. Zoiest hoorden we het verhaal Vader en dochter van Michael de Wit, prachtig in zijn eenvoud. Het verhaal begint met het afscheid van vader en dochter terwijl je verwacht dat een verhaal hiermee zou eindigen. Juist hierdoor blijft de Vader het hele verhaal aanwezig. Driemaal wordt gezegd "Vader is niet teruggekomen": bij het afscheid van de vader, bij het ten volle leven van de dochter en bij haar levenseinde. Als we seffens de kortfilm bekijken moeten we op de details letten, hoe de tekenaar zonder woorden ons enorm veel vertelt. Zo zien we de dochter bij elk belangrijk levensmoment terugfiets naar de plaats van het afscheid. Op deze wijze drukt de filmmaker de blijvende verbondenheid tussen vader en dochter uit. Zo merken we dat de oude vrouw geen energie meer heeft. Zij fietst nu niet meer naar de dijk maar duwt haar fiets vooruit. Zelfs de fiets blijft niet meer op zijn staander staan en valt steeds opnieuw om.
2. Ik denk dan spontaan aan de blijvende band met mijn vader die deze maand 57 jaar geleden overleed en

aan wie ik regelmatig terugdenk. Waarschijnlijk roept dit verhaal ook bij jullie dergelijke herinneringen op waaruit de universaliteit van dit verhaal blijkt.
3. Op een wandeltocht met vrienden begin september zagen we op een kerkhof dit kunstwerk. Het beeldt een paardenbloem uit in de knop, als pluizenbol en als wegwaaierende zaadjes. De kunstenaar noemt dit werk. **geboorte, leven, loslaten.** Het past volledig bij het verhaal.
4. Leer loslaten. Voor mensen die willen hebben en houden is dit een van de moeilijkste opdrachten. Loslaten gebeurt niet alleen op het einde. Een leven lang moeten we loslaten leren. Een man vroeg eens raad over loslaten aan een wijze goeroe. Hoe kunt u mij bevrijden van die nare terugkerende negatieve gedachten? De goeroe rende naar de ingang van de tempel en pakte daar een van de pilaren vast, roepend: 'Red mij van deze pilaar, red mij van deze pilaar!' 'Maar goeroe', sprak de man, 'die pilaar heeft jou niet vast, jij houdt de pilaar zelf vast. Je kunt hem toch gewoon loslaten?' 'Juist' sprak de goeroe. 'Nu weet je alles wat je weten moet.'
5. Leren loslaten doet me denken aan de wijsheid van Jezus. Ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen; maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden. Deze aanbeveling staat haaks op de huidige maatschappijvisie. Dit weekend las ik volgend bericht, een hedendaags voorbeeld van wat Jezus bedoelde.. De Duitse Marlene Engelhorn, de 30-jarige kleindochter van de miljaardair Traudl Engelhorn-Vechiart, zou willen dat ze zwaar belast werd op haar gigantische erfenis. In een opmerkelijk interview met de New York Times pleit ze voor een belastingvoet van 90 procent op grote erfenissen. De rijkdom van de rijkste 1 procent is niet alleen een groot getal, dat vertaalt zich ook direct in macht over politiek, economie, media en maatschappij. Die macht is buiten proportie: in een democratische maatschappij is solidariteit van groot belang. Deze Marlene doet wat de rijke jongeling uit het evangelie niet kon. Het gaat niet over jezelf, over prestige, over nog meer. De naaste is belangrijk. Deel wat je hebt. Jezus is ons hierin voorgegaan. Hij liet de macht aan hem voorbijgaan en is dienstknecht geworden. Wij kunnen zijn vraag aan de ander tot de onze maken: "Hoe kan ik jou van dienst zijn?"
Luisteren we naar een lied van Huub oosterhuis door zijn dochter Trijntje gezongen voor zijn 85 ste

verjaardag. Wie zijn leven niet wil geven, niet wil delen met zovelen, met een ander, gaat verloren. Wie wil geven wat hij heeft, die zal leven, opgegeten, die zal weten dat hij leeft. Muziek: Trijntje Oosterhuis - Wie zijn leven niet wil geven

Bezinning: Loslaten
Om los te laten is liefde nodig.

Loslaten betekent niet dat 't me niet meer uitmaakt. Het betekent dat ik het niet voor iemand anders kan oplossen of doen.

Loslaten betekent niet dat ik 'm smeer. Het is het besef dat ik de ander ruimte geef.

Loslaten is niet het onmogelijke maken. Maar het toestaan om te leren van menselijke consequenties.

Loslaten is machteloosheid toegeven. Hetgeen betekent dat ik het resultaat niet in handen heb.

Loslaten is niet proberen een ander te veranderen of de schuld te geven. Het is jezelf zo goed mogelijk maken.

Loslaten is niet zorgen voor, maar geven om. Loslaten is niet oordelen, maar de ander toe te staan mens te zijn.

Loslaten is niet in het middelpunt staan en alles beheersen. Maar het anderen mogelijk maken hun eigen lot te bepalen.

Loslaten is niet anderen tegen zichzelf beschermen. Het is de ander toestaan de werkelijkheid onder ogen te zien.

Loslaten is niet ontkennen, maar accepteren.

Loslaten is niet alles naar mijn hand zetten, maar elke dag nemen zoals die komt. En er mezelf gelukkig mee prijzen.

Loslaten is niet anderen kritiseren of reguleren. Maar te worden wat ik droom te zijn.

Loslaten is niet spijt hebben van het verleden. Maar groeien en leven voor de toekomst.

Loslaten is minder vrezen en meer beminnen. Nelson Mandela

Vader en dochter - Michael Dudok de Wit - kortfilm - enkele fragmenten

Jaarkalenders teveel?

Ik zou graag een kleine oproep willen doen in verband met jaarkalenders 2023.

Vele firma's of verenigingen geven dan aan hun klanten of leden een jaarkalender. Soms wordt men ermee overspoeld.

Mag ik vragen ze NIET in de papier-slag te gooien maar ze mee te brengen naar de kerk. Er staat een doos achteraan op tafel. Of ze te bezorgen aan zuster Mia of op het secretariaat van de parochie.

In december worden ze dan naar de

gevangenis gebracht waar ze uitgedeeld worden aan de bewoners.

Deze mensen zijn daar heel blij en dankbaar voor.

DANK U WEL
Zuster Mia

UDLL LEUVEN

*Lezingen van het Algemeen Programma van UDLL.

De lezingen van het Algemeen programma vinden elke dinsdag plaats in zaal Pieter De Somer, Ch. De Beriotstraat 24 -3000 Leuven. Aanvang 14 u – Einde 15.50 u.

Zij worden ook in **digitale vorm** aangeboden.

Contact
Universiteit Derde leeftijd Leuven
vzw
Eigen Heerd - Minderbroederstraat
5-3000 Leuven

E-mail: udll@kuleuven.be
Telefoon: 016 32 40 01
Website: <https://alum.kuleuven.be/universiteit-derde-leeftijd-leuven>
Europees rekeningnummer (IBAN): BE57 7380 4224 4835 (BIC: KREDBEBB)
RPR Leuven - Ondernemingsnummer 458.773.277

Reserveren voor de lezing is niet meer nodig. We gebruiken terug de volledige capaciteit van de aula. Voor toegang tot de lezing moet u wel uw toegangskaart meebrengen. Deze zal iedere week gescand worden aan de ingang. Indien u nog geen toegangskaart hebt, contacteert u best het secretariaat. U dient langs te gaan aan **de balie** voor de start van de lezing.

Cursisten die de lezing niet kunnen bijwonen in de aula of cursisten met een digitaal abonnement kunnen de lezing rechtstreeks volgen via de livestreaming met een laptop, PC, tablet of smartphone. Iedere cursist kan ook vanaf de dag na de lezing de opname van de lezing

bekijken.

Vragen voor de spreker moeten schriftelijk gesteld worden. Als u de lezing volgt in de aula, kan u uw vraag of vragen, op papier noteren (breng zelf papier mee). Deze vragen worden door vrijwilligers opgehaald tijdens de pauze.

Lezing van dinsdag 04 oktober 2022.
Met als titel

OEKRAÏNE: VAN GEDENATIONA-LISEERDE NATIE
TOT ONAFHANKELIJKE STAAT
Prof. Lien Verpoest
KU Leuven – Faculteit Letteren
–Onderzoeksgroep Moderniteit en Samenleving

In de zomer van 2021 schreef president Vladimir Putin een uitgebreid essay met als titel **“Over de historische eenheid tussen Russen en Oekraïners”**.

In het essay werd de gemeenschappelijke geschiedenis van Rusland en Oekraïne selectief beschreven, waarbij de Oekraïense “agency”, of zeggenschap in die historiek tot een minimum beperkt werd.

Het was niet het eerste historische essay van de hand van de Russische president, en het document werd dan vooral ook gezien als één van zijn vele pogingen tot “retro-actieve historiografie”, waarbij de Russische imperiale en Sovjetgeschiedenis gekneed wordt in het licht van hedendaagse internationaal-politieke ambities en frustraties.

Een jaar later is dit document bijzonder omineus gebleken. De motieven tot invasie en de ontkenning van Oekraïense nationale identiteit en staatsvorming zitten allen vervat in dit document. Historisch gezien blijkt er echter veel af te dingen op deze Russische lezing van de Oekraïense geschiedenis.

Was er geen Oekraïense identiteit voor de negentiende eeuw?

Was de Krim echt meer “Russisch” dan Oekraïens?

Deze lezing biedt een informatief en objectief antwoord op deze vragen, geworteld in historisch onderzoek.

De lezing bestaat uit drie delen.

*Ten eerste wordt een uitgebreid historisch overzicht geboden van de Oekraïense identiteits- en staatsvorming door de eeuwen heen. Ook de tumultueuze historische relatie met Rusland wordt besproken.

*In het tweede deel van de lezing kijken we naar de recente geschiedenis van Oekraïne. Hoe ontwikkelde het land zich als onafhankelijke staat na de implosie van de Sovjet-Unie in 1991? Wie waren de belangrijkste politieke actoren, en wat waren de voornaamste interne en externe uitdagingen waar dit land mee geconfronteerd werd?

* In het laatste deel van de lezing situeren we Oekraïne binnen een geopolitieke context. We bespreken hoe het land sinds 2014 steeds meer een twistappel werd tussen Oost en West, en hoe het Russisch discours de voorbije twee decennia steeds scherper en pro-actiever werd. Op deze wijze proberen we een zo duidelijke mogelijke historische context te schetsen, met aandacht voor de Oekraïense nationale identiteit, maar ook voor de divergente drijfveren van andere geopolitieke actoren die in deze regio actief zijn.

CV van de spreker

Prof. **Lien Verpoest studeerde** Oost-Europese Talen en culturen en internationale politiek en conflictbeheersing aan de KU Leuven, Staatsuniversiteit van Sint-Petersburg en Universiteit van Lund. Ze is hoofd-docent Oost-Europese en diplomatieke geschiedenis aan de onderzoeksgroep Moderniteit en samenleving. Haar onderzoek situeert zich op het snijvlak tussen geschiedenis, area studies en comparatieve politiek. In deze context werkt ze vanuit een historisch en hedendaags perspectief.

De Sint-Pieterskerk te Leuven

Maandag 5 december 2022 om 19.00 uur in de Sint-Pieterskerk, Grote Markt – Leuven
plechtige voorstelling van het boek **De Sint-Pieterskerk te Leuven**
Geschiedenis, architectuur en patrimonium (met cd) onder de redactie van
Gilbert Huybens, David Mellaerts

& Brecht Dewilde

Gastsprekers: Carl Devlies, schepen van monumenten- en landschapsbeleid, Denise Vandevort, schepen van cultuur en voorzitter van M Leuven, Dirk Vansina, schepen van openbare werken en restauratie, Gilbert Huybens, eindredacteur

Muzikale omkadering door Capella Concinite, het mannenkoor Terpander o.l.v. Koen Vits, Luk Bastiaens, organist, hoofdredacteur van het internationaal tijdschrift Orgelkunst
Presentatie: Mark Janssens (klara)
Gelieve uw aanwezigheid te bevestigen via mail naar gilbert.huybens@gmail.com vóór donderdag 1 december

PATERS IN DE STAD

Pauscollege Hogeschoolplein
Open Monumentendag
900 jaar oud, 42 hectare groot: de Abdij van Park is een van de meest indrukwekkende monumenten van onze stad.
Tien jaar geleden startte de duurzame restauratie en herbestemming. Op zondag 11 september, Open Monumentendag, kon je er rondleiden volgen en wandelen langs de gerestaureerde ruimtes. Ook de 13e-eeuwse mozaïekvloer die in augustus ontdekt werd, kon je bewonderen.

Maar de Norbertijnen van Park hebben ook buiten de abdij hun stempeel gedrukt op onze stad.
Wist je al dat...

...de norbertijnen een vluchthuis hadden?

Dat bevindt zich op een terrein tussen de Minderbroederstraat, de Parijsstraat en het Damiaanplein. Het was een groot complex op een terrein van meer dan tien hectare en had verschillende functies. Een toevluchtsoord voor de paters in tijden van oorlog, de woning van de rentmeester (een soort zaakwaarnemer van de abdij), een abtskwarthier en een opslagplaats voor graan.

Sporen?

Het enige overblijfsel is huis Eygen Heerd in de Minderbroederstraat 5. Dat was sinds de jaren 1480 een onderdeel van het abtsverblijf. Je kan er een rondleiding volgen.

...het gehucht Vinkenbos eigendom was van de norbertijnen?

Vinkenbos is een gehucht aan de Geldenaaksebaan, dat zich uitstrekte tot vlak onder de stadsmuren. De norbertijnen bepaalden in Vinkenbos het sociale leven, en de abt had gerechtelijke macht. De paters stichtten er onder andere een handboogschuttersgilde.

Sporen?

In de tiendenshuur van de abdij staan archeologische vondsten uit Vinkenbos tentoongesteld. Verder kan je de buitenkant van de hoevegebouwen aan de ingang van de ab-

dij bezichtigen.

Ze dateren uit 1643 en zijn nu in privéhanden.

Enkele tientallen meters verderop had vanaf de 17e eeuw haar eigen herberg, inclusief paardenstallingen en huisbrouwerij: De Engel. Speciaal voor Open Monumentendag stelden de huidige eigenaars het pand open.

...de Abdij van Park maar liefst zestien parochies telde?

In die parochies leverden de norbertijnen van Park de pastoor, bouwden ze meestal een kerk en een pastorie én verstrekten ze allerlei diensten aan de parochianen.

De jongste parochie is die van Heverlee.

In 1757 bouwde abt Ferdinand de Loyers er een nieuwe kerk en pastorie.

Tot 1824 leverden de norbertijnen van Park de parochiepriester in Heverlee.

Sporen?

Het gebouw in de Jules Vandenbemptlaan 2 doet nog steeds dienst als pastorie. Je kan het doorlopend bezoeken.

...de norbertijnen ruzieden over de bestemming van het Pauscollege?

Toen Paus Adrianus VI in 1523 stierf, werd zijn Leuvense woning aan het Hogeschoolplein ingericht als college voor theologiestudenten.

Op het einde van de 18e eeuw liet de Oostenrijkse keizer Jozef II het college omvormen tot Seminarie-Generaal voor de opleiding van priesters.

De norbertijnen verzetten zich daartegen, omdat ze hun eigen paters in de abdij wilden blijven opleiden tot priester.

Als tegenzet liet de Oostenrijkse procureur-generaal in 1789 de abdij plunderen door honderden soldaten!

Sporen?

Een gegidste rondleiding doet de boeiende geschiedenis van het Pauscollege uit de doeken.

Uit Krant Het Nieuwsblad 29 oktober 2022 – Billie – Lifestylemagazine

www.leuven.be/openmonumentendag

Ik ben niet van jou, ik ben er voor jou